

T.C.
PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ
Eğitim Bilimleri Bölümü

Sayı : E-53933449-050.06.03-150765

Konu : Komite, Komisyonlar

EĞİTİM FAKÜLTESİNE

İlgi : 20.10.2021 tarihli ve 119621 sayılı yazı
10.132.1.18
2286

12.01.2022

Pamukkale Üniversitesi Eğitim Programlarının Değerlendirme Sisteminin yapılanmasına ilişkin Usul ve Esaslar dikkate alınarak bölüm kurul kararı yazımız ekinde gönderilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Prof. Dr. Abdurrahman TANRIÖĞEN
Bölüm Başkanı

Ek: PDR Anabilim Dalı Program Geliştirme ve Güncelleme Komisyonu Tutanağı

PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM FAKÜLTESİ
Eğitim Bilimleri Bölümü Başkanlığı
BÖLÜM KURULU TOPLANTI TUTANAĞI

Toplantı Tarihi :29/12 /2021 **Toplantı Saati** :14:00 **Toplantı Sayısı:**2021/ 19

10.132.1.18

2286

12.01.2022

Bölümümüzün PDR Lisans Programı geliştirme çalışmaları devam etmekte ve 2022-2023 Güz döneminde yeni programı uygulama amacı güdülmektedir. Ancak şu anda, yani 2021-2022 eğitim-öğretim yılında programda herhangi bir değişiklik yapılmayacaktır. Yapılan toplantıda programın güçlü ve zayıf yönleri değerlendirilmiştir Belirtilen hususlar dikkate alınarak hazırlanmış olup ekteki şekliyle kabul edilmesine ve Dekanlık Makamına arz edilmesine oy birliği ile karar verilmiştir.

ASLI GİBİDİR

A. Tanrıoğlu
Prof.Dr. Abdurrahman TANRIÖĞEN

Bölüm Kurulu Başkanı

T.C
PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM FAKÜLTESİ
PDR ANABİLİM DALI
ANABİLİM DALI PROGRAM GELİŞTİRME VE GÜNCELLEME KOMİSYONU
TOPLANTI TUTANAĞI

Toplantı Tarihi: 24/12/2021

Toplantı Sayısı: 10. 1831/18
2286

Toplantı Saati: 11.00

KARAR 1: Bölümümüzün PDR Lisans Programı geliştirme çalışmaları devam etmekte ve 2022-2023 Güz döneminde yeni programı uygulama amacı güdülmektedir. Ancak şu anda, yani 2021-2022 eğitim-öğretim yılında programda herhangi bir değişiklik yapılmayacaktır. Yapılan toplantıda programın güçlü ve zayıf yönleri değerlendirilmiş ve aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır:

1. Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Lisans Programının Amaçları

- A1. Bireylere çeşitli kurum ve kuruluşlarda eğitsel, mesleki, kişisel-sosyal gelişimlerine yönelik olarak psikolojik danışma ve rehberlik hizmetlerini etkili biçimde sunan,
- A2. Bireylerin psiko-sosyal uyumlarının gelişmesini sağlayan,
- A3. İnsan yaşamını gelişimsel bir süreç olarak kavramsallaştırabilen,
- A4. Psikolojik danışma ve rehberlik hizmetlerini sunarken bireysel ve kültürel farklılıklara saygı duyan,
- A5. Mesleki ve kişisel gelişimini yaşam boyu sürdüren psikolojik danışmanlar yetiştirmektir

Programın Hedefleri

- H1. Bireylerin kendini tanımasına ve potansiyelini kullanabilmesine yardım eder.
- H2. Bireylerin uyum sürecine katkı sunar.
- H3. Psikolojik danışma ve rehberlik hizmetlerini mesleki etik ilke ve kurallar çerçevesinde yürütür.
- H4. Özel eğitime gereksinim duyan öğrencilerini tespit edip uygun merkezlere yönlendirir.
- H5. Bireylerin eğitsel, kişisel ve mesleki ihtiyaçlarını değerlendirerek uygun psikolojik danışma ve rehberlik hizmetlerini sunar.
- H6. Bireylerin kendilerini tanımaları ve anlamaları için bireyi tanıma tekniklerini kullanır.
- H7. Mesleki yeterlik sınırlarının farkında olup kişisel ve mesleki gelişimini sürdürecektir yaşam boyu etkinliklerde bulunur.

Bu doğrultuda programımızın amaçları ile fakültemizin misyon ve vizyonu doğrudan ilişkilidir. Programımızın çeşitli kurum ve kuruluşlarda eğitsel, mesleki, kişisel-sosyal gelişimlerine yönelik olarak psikolojik danışma ve rehberlik hizmetlerini etkili biçimde sunan bireyler yetiştirme amacı fakültemizin “kurumsal gücüyle paydaşlarını memnun eden ve sürekli gelişen evrensel bir program olabilme” vizyonuna; bireylerin psiko-sosyal uyumlarının gelişmesini sağlayan bireyler yetiştirme amacı “evrensel değerler ışığında, güncel bilgi ve teknolojiyi kullanarak, ulusal ve uluslararası standartlarda eğitim-öğretim, araştırma-geliştirme ve uygulamalarla insanlığa hizmet etme” misyonuna; insan yaşamını gelişimsel bir süreç olarak kavramsallaştırabilen bireyler yetiştirme amacı “yetkin bireyler yetiştirme” misyonuna; psikolojik danışma ve rehberlik hizmetlerini sunarken bireysel ve kültürel farklılıklara saygı duyan bireyler yetiştirme amacı “temel insanlık değerlerine saygılı bireyler yetiştirme” misyonuna; mesleki ve kişisel gelişimini yaşam boyu sürdüren bireyler yetiştirme amacı ise “yetkin, yenilikçi ve girişimci bireyler yetiştirme” misyonuna hizmet etmektedir.

Yukarıdaki amaçlar çerçevesinde 2021-2022 bahar döneminde iyileştirme adına atılan adımlar aşağıda özetlenmiştir:

*Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Programı için belirlenen amaç ve hedefler, programdan mezun olan öğrencilerin mesleğe uygun yetişmesi için istenen kriterlere sahiptir. Amaçlar, fakültemizin misyon ve vizyonu ile ilişkilidir. Hedefler ise öğrencilerin eğitim-öğretim sürecinde edinecekleri mesleki anlayış ve becerileri içermektedir. Programın çıktıları, etkili bir psikolojik danışman olma sürecinde öğrencilerin sahip olması gereken yeterlilikleri tanımlamaktadır. Amaç, hedef ve yeterliklerin ilişkilerine yönelik matris incelendiğinde, bu değişkenler arasındaki ilişkilerin yüzdelik değerlerinin %58 ile %93 arasında olduğu görülmektedir.

PDR programının YÖK tarafından belirleniyor olması, PDR programlarının standartlaşmasını sağlıyor gibi görünse de, anabilim dalımızın kendine özgü akademik kaynaklarını programa yeterince yansıtamaması bir sınırlılık olarak düşünülebilir. Ancak, Yükseköğretim Kurulu Başkanlığının 18.08.2020 tarih ve 22565 sayılı yazı ile bildirildiği üzere Eğitim Fakültelerinin öğretmenlik lisans programlarının Türkiye Yeterlikler Çerçevesi ile Milli Eğitim Bakanlığı tarafından belirlenen Öğretmenlik Mesleği Yeterlikleri dikkate alınarak ve ders kategorilerinin Alan Eğitimi Dersleri (AE) %45-50; Öğretmenlik Meslek Bilgisi Dersleri(MB) %30- 35 ve Genel Kültür Dersleri (GK) %15-20 olmak üzere yine üç grupta toplanması şartıyla geliştirilip güncellenmesi çalışmaları başlatılmıştır. Bu çerçevede yukarıda belirtilen sınırlılıklar çerçevesinde ABD'mız öğretim elemanlarının güçlü yönlerini optimal düzeyde kullanmaya elverişli yeni bir program geliştirme çalışmasının sonuna gelmiş bulunmaktayız. Yeni programda temel derslerin yanı sıra öğretim elemanlarının ilgi ve uzmanlık alanlarını en iyi yansıtan, aynı

zamanda bir önceki programın güçlü yanlarından biri olan seçmeli derslerdeki çeşitliliği korumak amacıyla her sınıf düzeyinde her eğitim öğretim dönemi boyunca en az 3 seçmeli ders olmak üzere sayıları toplamda 20'ye yakın geniş yelpazede seçmeli ders seçeneği sunulmuştur. Söz konusu seçmeli derslerden bazıları günümüz ihtiyaçlarına paralel olarak Çevrimiçi psikolojik danışma, Toplumsal cinsiyet eşitliliği, Farklılıklara duyarlık eğitimi yanısıra Aile içi iletişim, Uygulamalı davranış analizi, Çocuk istismarı ve ihmali, Bilişsel terapi, Grup psikoeğitimi dersleridir.

*Derslerin işlenmesinde genel olarak anlatım, soru-cevap ve tartışma yöntemlerinin ağırlıkta olduğu görülmektedir. Bazı derslerde kullanılan işbirlikli öğrenme, örnek olay incelemesi, rol oynama, gösterip-yaptırma gibi yöntemler derslerin işlenmesini zenginleştirmektedir. Öğrencilerle yapılan görüşmelerde, programda, öğrencilerin kendilerinin yaşıntıdan geçerek kişisel farkındalıklarını artırmaya yönelik derslerin sayıca sınırlı olduğu bildirilmiştir. Bu durum, programın bir sınırlılığı olarak değerlendirilmiştir. Ancak, tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de pandemi eğitim öğretim sürecini büyük oranda zedelemiş, yüzyüze eğitimler çevrim içine sınırlandırılmak zorunda kalmıştır. Ppandeminin ilk aylarda eğitim öğretim sürecine olumsuz etkileri, ilerleyen aylarda eğitim açısından bir avantaj haline dönüştürülmüş ve yüzyüze eğitimin de başlamasıyla teorik derslerin önceden kayıt altına alınarak sınıfta daha fazla tartışma, grup çalışması ve benzeri aktif katılım etkinliklerinin yapılabilmesine olanak sağlayan blended eğitimin yaygın hale gelmesiyle öğrenci katılımına dayalı aktif etkinliklerin sayısı önemli ölçüde artmıştır.

*Yine öğrencilerden gelen geri bildirimler, paydaşlardan (okulda görev yapan rehber öğretmenler) ve öğrencilerden gelen geri bildirimler çerçevesinde uygulamalı derslerde büyük gruplar halinde ders yapılmasının eğitim ve değerlendirme sürecini zorlaştırdığı belirtilmiştir. 2021-22 Güz döneminde ise ikinci öğretim programının kapatılması ve öğrenci sayısının yüzde elli oranında azalmasının verdiği avantaj eğitim açısından değerlendirilmiş ve 'bireyle psikolojik danışma uygulaması' dersinde her süpervizörün en fazla 12 öğrenciden sorumlu olacağı şekilde ders dağılımları yeniden düzenlenmiştir. Yine gerek programımızda öğrenci sayısının azalmasına bağlı oluşan avantaj sayesinde, gerekse dersin işleyişine ilişkin yönetmeliğin belirlediği sınırlar çerçevesinde 'Okullarda Psikolojik Danışmanlık Uygulamaları' dersi yine en fazla 12 öğrencilik alt gruplara ayrılarak bölünmüş ve öğretim elemanları üzerindeki yük azaltılarak öğrencilere daha kaliteli eğitim fırsatları sunulmaya gayret edilmiştir. Bununla birlikte, yeni uygulamalar

bağlamında göreceli olarak yüksek olan mevcut öğrenci sayısına rağmen “, rehberlik ve psikolojik danışmada alan çalışması, rehberlik ve psikolojik danışma semineri, mesleki rehberlik uygulaması, psikolojik testler ve uygulaması” gibi uygulamaya dönük derslerde ders saati dışında da öğrencilere ders kazanımlarına ilişkin birebir veya küçük gruplar halinde geribildirimler verilmesi programın güçlü yanı olmaya devam etmektedir.

*Öğrencilerin derslere devam koşulları incelendiğinde, Pamukkale Üniversitesi Önlisans ve Lisans Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğinin 21. maddesine göre akademik dönem içerisinde %70 (teorik dersler) ile %80 (uygulanabilir dersler) oranında derslere devam zorunluluğu bulunmaktadır. Derslere devam oranları pandemi ve beraberinde getirdiği sınırlamalardan dolayı büyük oranda değişim göstermektedir. İlk değerlendirme takiben bir yılı aşkın çevrimiçi eğitim sunulmuştur. 2020-2021 yılı Güz dönemi yüzyüze eğitim başlamış ve öğrenci devamının yüksek olduğu gözlenmiştir. Buna karşılık zaman zaman pozitif tanımlı öğrencilerin olması ve temaslı öğrencilerin bulunması devama ilişkin istatistikleri güvenilmez ve değişken kılmaktadır.

Pamukkale Üniversitesi bünyesinde kurulmuş olan PDREM, lisans öğrencilerimize de rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri vermektedir. Ayrıca öğrencilerin ihtiyaç duydukları akademik konularda akademik danışmanlık verilmektedir. Pandemi koşullarında da bu hizmetin kesintiye uğramaması amacıyla halen PDREM çevrimiçi danışmanlık hizmetlerine devam etmektedir.

*2020-2021 Güz döneminde PDR Anabilim Dalı’nda “Okullarda PDR uygulamaları” dersi kapsamında MEB’e bağlı rehber öğretmenleri bulunan devlet okullarına (ilkokul, ortaokul, lise) öğrenci gönderilmektedir. Bu kapsamda, Denizli İli Merkezefendi ve Pamukkale merkez ilçelerinde bulunan 9 uygulama okulu belirlenmiş ve 2020-2021 Akademik Yılı Bahar Döneminde 102 öğrenci bu okullarda uygulama fırsatı elde etmiştir. Uygulama okulları belirlenirken okulda mutlaka rehber öğretmenin bulunma şartı aranmasının ve her bir rehber öğretmenin sorumluluğunda maksimum altı öğrenci olacak şekilde planlamalar yapılmasının, öğrencilerin uygulama deneyimlerinden yararlanmaları bakımından önemli olduğu söylenebilir. Ayrıca İl Milli Eğitim Müdürlüğü ile fakültemiz arasındaki koordinasyonun güçlü olması, uygulama derslerinin planlanması ve yürütülmesine yönelik avantaj sağlamaktadır. Bu koşullara uygun olarak 2020-21 eğitim öğretim döneminde söz konusu ders kapsamında her öğretim elemanının sorumluluğunda 12 öğrenci bulunmakta, okullarda ise bir öğretmen en fazla 6 öğrenciye rehberlik yapmakta ve öğrencilerin ihtiyaç duydukları rehberlik ve geri bildirim

sunulabilmektedir. Ek olarak, her ne kadar mevcut program dahilinde Kurum Deneyimi dersi bulunmamakta olsa da üzerinde çalışılan ve sona geline yeni program kapsamında Kurum Deneyimi dersi kapsamında öğrencilerin RAM başta olmak üzere özel ve resmi farklı kurumlarda uygulama yapabilmeleri için gerekli hazırlıklara başlanmış bulunmaktadır.

*Program mezunlarına yönelik, mesleki kimlik oluşturulması için mezun öğrencilerin okula davet edilmesi planlanmaktadır, ancak bu plan pandemi nedeniyle henüz uygulamaya konulamamıştır. Buna rağmen mezun bazı öğrenciler okula davet edilerek programdaki deneyimlerinin geriye dönük değerlendirilmesini içeren sorularla görüşmeler yapılmıştır. Yaklaşık 25-45 dakika süren bu görüşmelerde öğrencilerin programda değişiklik yapabilmeleri mümkün olsa hangi değişiklikleri yapmak isteyebilecekleri, mezuniyet sonrası gelişime açık buldukları becerileri, güçlü buldukları becerilerin ne olduğu gibi sorularla programın güçlü ve zayıf yönleri hakkında mezun algılarına ilişkin bilgi toplanmıştır. Bu görüşmeler sonucunda öğrencilerin büyük oranda memnuniyet bildirdikleri ancak zayıf olarak gördükleri noktaların daha çok uygulama ve aktif katılım sağlayan deneyimler ve öğrencilerin psikososyal iyilik hallerini artırmaya yönelik etkinliklerin sınırlı olduğu şeklinde olduğu ortaya çıkmıştır. Bu geri bildirimlerin ilk kısmı halihazırda iyileştirmeye yönelik tanımlanan adımları içermektedir, ikinci unsur olan psikososyal sağlığı iyileştirmeye yönelik ise pandemi koşullarının el verdiği ölçüde fakültede sinema etkinlikleri düzenleme, öğretim elemanları ve öğrencilerin özgürce fikir alışverişi ve görüş bildirimi yapacağı özgür gündem toplantıları düzenleme, üst sınıf öğrencilerin yeni öğrencilere rehberlik edebilecekleri akran destek sisteminin kurulması gibi adımlar tespit edilmiştir.